

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

V. Unde desumatur Distinctio numerica moralis Peccatorum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Religioso
professo, vel
Clerico in
Sacris, con-
tinet dupli-
cem specie
malitiam.
Non verò
novam, si
Religiosus
sit simul in
Sacris,

habeat malitiam speciei distinctam, ac necessario in Confessione explicandam: nimirum Luxuriæ contra Temperantiam, seu Castitatem; & Sacrilegii, contra Religionem: quia motiva harum virtutum sunt speciei distincta. Contra Religiosus professus, simulque in Sacris constitutus, non peccat nova speciei malitiam, propter duplex votum violatum, nempe votum Castitatis religiosæ, & votum Castitatis sacro Ordini annexum: quia hæc vota non sunt distinctæ speciei; sola autem præceptorum diversitas non facit malitias speciei distinctas, nisi etiam sint contra diversas speciei virtutes, vel rectitudines. Unde sufficit, quòd talis in Confessione dicat, se commisisse fornicationem contra votum Castitatis; uti post Sanchez *lib. 7. de Matr. disp. 27, n. 27.* Bonacinam, & communiorem aliorum, contra Ledesnam, notat Maltrius *disp. 14. Theol. Mor. n. 32.*

Si votum &
juramentū
sup. eadē
re factum
violatur, est
duplex spe-
cie malitia.

49. Secus foret, si votum, & juramentum, super eadem re factum violatur; quia tunc erit diversa speciei malitia, necessario in Confessione explicanda. Sanchez *ibidem n. 26.* Etsi enim tam votum, quam juramentum pertineant ad virtutem Religionis, adhuc tamen spectant ad ipsam sub diversa ratione, atq; rectitudine: votum quidem, ob fidem datam Deo servandam; juramentum verò, ne Deus in testem falso adducatur. Quòd si verò violatur votum, sæpius, aut etiam millies renovatum, committitur unicūm nihilominus peccatum: quia omnia ea vota eodem modo ad unam Religionis virtutem pertinent; simulque repetitio illa voti habet se, sicut repetitum ejusdem rei ab eodem Superiore præceptum. Et conformiter dictis resolvi poterunt innumeri casus.

Quid, si vio-
letur votum
sæpius re-
novatum?

Q U Æ S T I O V,

Unde desumatur Distinctio numerica moralis
Peccatorum?

Ratio ordi-
nis Quæ-
stionum,

10. **C**um juxta Sacrum Concilium Trid. *Sess. 14, cap. 5. & can. 7.* & omnes Catholicos, in Sacramento Pœnitentiæ confiteri teneamur omnia, & singula Peccata mortalia, tam quoad speciem, & circumstantias peccati speciem mutantem, quam quoad numerum, quorum memoria cum debita & diligenti præmeditatione habetur: post explicatum modum digno-

dignoscendi Distinctionem specificam moralem, merito subjun-
gitur præsens Quæstio de Distinctione numerica morali pecca-
torum. Et additur, de Distinctione numerica morali. Siquidem phy-
sice loquendo concedunt omnes, quod multiplicentur pecca-
ta numero juxta numericam multiplicationem actuum physico-
rum peccaminosorum, quod tamen moraliter loquendo non
semper fit: quia multi quandoque actus peccaminosi physice
distincti, constituunt unum duntaxat numero peccatum mora-
liter loquendo; ut patet in eo, qui cogitat occidere suum ini-
micum, ac eâ intentione quærit equum, præparat arma, accingit
se itineri, ponit hosti insidias, & tandem ipsum actu occidit: hic
enim multos quidem habet actus illicitos physice distinctos, mo-
raliter tamen non nisi unum numero peccatum committit, ut pa-
tebit ex dicendis. Hoc prænotato fit

Actus pec-
caminosi
physice di-
stincti, non
semper di-
stinguuntur
moraliter.

51. CONCL. I. Loquendo de multiplicatione seu distinctione
numerica peccatorum, tot sunt peccata numero distincta, quot
sunt actus voluntatis prævi moraliter interrupti, ac repetiti. Ita
Doctores communiter. Ratio est: quia nullum est peccatum,
nisi in quantum ab ipsa voluntate deliberatè procedit; ergo tot
sunt peccata numero distincta, quot sunt actus voluntatis prævi
moraliter interrupti, ac repetiti. Sed mox

Tot sunt
peccata nu-
mero di-
stincta, quot
sunt actus
peccamino-
si moraliter
interrupti.

52. Quæritur, quandonam censeantur actus voluntatis mo-
raliter interrupti? Resp. cum Mastrio *disp. 15. Theol. Mor. n. 66.* &
comuni Doctorum. Toties censeantur actus voluntatis moraliter
interrupti, quoties nec formaliter, nec virtualiter perseverant;
id est, quoties nullus effectus assignari potest, in quo virtualiter
prior ejusmodi actus permanere censeatur. Id autem pluribus
modis accidere solet. Et primò quidem actus peccaminosus
moraliter interruptitur (ita ut nec formaliter, nec virtualiter
permanere censeatur) per voluntatem contrariam; prout fa-
tentur omnes. Sic enim actus prior omnino revocatur, & per
consequens etiam formaliter interruptitur: prout fit, si quis
de priorè actu peccaminoso agit poenitentiam, aut dolet ipsum se
perpetrasse.

Quandonam
censeantur
actus vo-
luntatis mo-
raliter in-
terrupti?
Id fit I. per
voluntatem
contrariam.

53. Secundò interruptitur moraliter actus prævus per ces-
sationem ab actu illo voluntariam, & liberam: ut si quis semel
suum in procurando peccato quamvis irritum conatum peregit,
& postmodum cædio, vel lassitudine victus, ab illo conatu prævo
desistit sine proposito ulterius progrediendi, iam prior ille actus
censeatur moraliter interruptus; prout D. Petrus intra breve

II. Per ces-
sationem
voluntariam
ab actu.

tempus hac de causa ter Christum negasse dignoscitur. Ratio est: quia talis censetur actum illum interpretativè revocare, hoc ipso, quod ab illo actu pravo cesset sine proposito ulterius pergendi.

III. Iuxta quosdam etiam per cessationem involuntariam & naturalem. Sed hæc sententia videtur limitanda.

54. Tertiò, non pauci Doctores, inter quos est Vasquez 1.2. disp. 75. cap. 3. tenent, etiam per cessationem involuntariam & naturalem, sive ea fiat per somnum, sive per distractionem ad alia, actum peccaminosum moraliter interrumpi. Sed hæc sententia patitur plures instantias, ac proinde nonnulli id relinquendum censent iudicio prudentum: quia non in omnibus peccatis requiritur, ac sufficit eadem unio, vel continuatio ad unitatem numericam moralem ipsorum: aut saltem dicta sententia procedit solum in peccatis internis, quæ solâ mente consummantur, ut est peccatum odij, hæresis, & huiusmodi; non autem in peccatis, quæ opere externo perficiuntur, prout amplius patebit ex sequentibus: unde sit

Peccata interna, quæ solo animo perficiuntur, multiplicantur numero, quoties actus ipsi renovantur.

55. CONCL. II. Peccata interna, quæ solo animo perficiuntur, ut Hæresis, Odium Dei vel proximi, Delectatio venerea morosa, & huiusmodi, toties multiplicantur numero, quoties actus ipse internus peccati renovatur. Ita communis; & ratio est: quia quilibet talis actus internus in se est perfectus, & consummatus; simulque posterior actus nullam habet dependentiam vel connexionem cum priori. Ex qua doctrina Layman lib. 1. tract. 3. cap. 3. n. 3. infert, fieri posse, quod idem homo mille peccata Odij, vel internæ Infidelitatis uno die committat. Quamvis plerumque impossibile sit, internorum horum actuum, seu peccatorum numerum inire; ideòque satis sit in Confessione moram temporis explicare, v. g. dicendo: *Integro anno perstiti in inimicitia. & sæpè, cum inimici memoria occurrit, actus odij exercui, ferme in singulos dies, vel singulas hebdomadas*: hinc enim prudens Confessarius jam poterit formare iudicium de statu poenitentis.

Peccata, quæ opere externo perficiuntur, quando multiplicentur numero?

56. CONCL. III. Peccata, quæ opere externo perficiuntur, toties numero multiplicantur, quoties actus ipsi exteriores peccatum illud consummantes reperuntur. Ita Doctores communiter. Sic, qui plures homines successivè occidit, plura committit homicidia numero distincta. Similiter si quis sæpius fornicetur, quamvis eadem nocte, plura committit peccata Fornicationis numero distincta, atque in Confessionali explicanda.

Ra-

Ratio est: quia interveniunt duo actus mali, quorum unus ad alterum non ordinatur, nullamque cum ipso habet connexionem; eò quòd quilibet eorum in se fit completus, & consummatus actus.

57. Dicitur notanter I. *Plures homines successive occidit.* Nam si quis unico actu decem, vel plures homines occidat, vel occidere velit, v. g. explosione tormenti bellici, vel stratagemate, unum numero peccatum committit, gravius tamen; uti tenent Suarez part. 3. tom. 4. disp. 22. sect. 5. n. 33. Marchantius tom. 1. Tribunalis, tract. 3. tit. 4. quest. 2. concl. 2. Navarrus, Layman, & alii, contra Azorium part. 1. lib. 2. Institut. Mor. cap. 4. q. 2. Ratio est: quia huiusmodi distinctio numerica objectorum, utputa plurium hominum, est tantum materialis, cum actus, aut intentio occidendi, respiciat illa omnia per modum unius objecti formalis, totalis & adæquati. Quamvis enim cæteroquin singula illa objecta possent actui dare completam malitiam, tamen ut conjunguntur, atque ab actu per modum unius respiciuntur, conferunt actui simul unam completam malitiam, majorem tamen; quam etiam quidam Doctores volunt esse in Confessione exprimendam.

58. Quòd si verò contingat, non uno eodemque actu, sed pluribus actibus externis ab invicem distinctis, decem homines successive occidi, tunc erunt decem peccata Homicidii numero distincta, propter rationem positam in Conclusionem. Et quòd hic dicitur de Homicidio, pariter intelligendum de aliis peccatis opere externo consummatis, utputa de Furtis, Blasphemis, Detractionibus, & huiusmodi: nam auferens eodem actu res pluribus proprias, aut simul detrahens pluribus, vel blasphemans omnes Sanctos, committit unum numero peccatum; secus, si id fiat pluribus actibus externis ab invicem distinctis.

59. Dicitur II. *Actus exteriores peccatum consummantes, seu completi.* Nam aliter est dicendum de quibusdam actibus incompletis, qui solent esse vel via ad actum pravam consummandum, vel ipsum comitari, aut ejusdem esse complementum: uti respectu peccati Fornicationis solent esse delectatio inordinata circa tale peccatum, aspectus, verba obscœna, tactus impudici, & huiusmodi, quæ vel ipsum opus pravam proximè præcedunt, vel comitantur, aut veluti consuetæ appendices mox sequuntur, ac explicato in Confessione ipso pravo opere satis intelli-

Unico actu occidens decem homines, committit unum numero peccatum.

Secus, si id fiat pluribus actibus externis distinctis. Ampliatio dicitur ad alios casus.

Quid dicendum de actibus pravis incompletis?

v. g. proximè præcedentibus, vel sequentibus fornicationem,

telliguntur, & unum quodammodo cum ipso opere censentur.

Vel occisionem inimici.

60. Sic pariter, si quis volens occidere inimicum suum, etiam aliquot dierum itinere distantem (prout exemplificat Tannerus tom. 2. disp. 4. quest. 2. num. 61. citans Navarrum, Valentiam, & alios) accipit arma, insidet equo, vocat socios iam paratos ad occidendum, facit iter longum, ac interim animum occidendi sæpius repetit, & somnum vel alia negotia interponit, tandem verò ponit insidias, & actu occidit; censetur moraliter loquendo unum peccatum Homicidii consummati perpetrare, eò tamen gravius, cæteris paribus, quò diutiùs in tam pravo proposito perseveravit. Ratio est: quia prior prava voluntas in actione itineris, & aliis externis actibus ad finem illum ordinatis moraliter continuatur, & virtualiter perseverat; & quamvis actus physicè multiplicentur, non tamen moraliter. Sicuti ergo, quæ plura sunt in genere entis, una domus sunt; ita actus illi in genere entis distincti, sunt unum quid in genere moris, scilicet unum peccatum opere externo consummatum; cum ad hoc illi omnes ordinentur, tanquam actus incompleti ad completum.

Quid de sæpius percussione, blasphemantia, contumelias iterante, in eodem commotionis impetu?

61. His addes cum Doctoribus communiter, quòd is, qui eodem commotionis impetu, eademque pugna vel contentione, alterum sæpius percussit, vel contumelià repetitâ affectit, aut iteratò blasphemavit, semel tantum peccasse censetur, saltem in ordine ad Confessionem Sacramentalem: censetur enim moraliter loquendo esse unicus actus, propter ordinem unitatis moralis, quem actus illi repetiti inter se habent. Secùs dicendum, si per intervalla ad verbèrandum quis proximum aggreditur, convitiatur, aut Deum blasphemat.

